

Η ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

Ὅτι ἡ Γυμναστική, ἡ τακτικὴ τούτεστι καὶ κατὰ κανόνας γινομένη τοῦ σώματος ἀσκήσις, δὲν εἶνε τῶν νεωτέρων χρόνων εὕρημα, ὅτι τὴν ἀρχὴν τῆς Γυμναστικῆς πρέπει νὰ τάξωμεν εἰς αὐτοὺς τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους, οἵτινες ὑπὸ τὰ σκότη τῆς λήθης διατελοῦντες, δὲν φωτίζονται ὑπὸ τῆς λαμπάδος τῆς ἱστορίας, παντὶ που δῆλον. Καὶ ἀτοπον μὲν θὰ ἦτο νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους εἶχε τελειοποιηθῇ ἡ σωματικὴ ἀσκήσις ἐπὶ τοσοῦτω, ὥστε νὰποτελέσῃ ἀπαραίτητον κλάδον τῆς ἀνθρωπίνης ἀνατροφῆς· οὐχ ἦττον ὅμως πρέπει νὰ πιστεῦσωμεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐν ὅλῃ τῇ ἀγνοίᾳ τῶν διεπόντων τὴν φύσιν νόμων, ἐν ὅλῃ τῇ ἀπειρίᾳ τῶν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ λειτουργιῶν, συνηθάνετο τὰ ἐπὶ τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς ἐργασίας, ἅτινα αὐτὴ ἡ πεῖρα, αὐτὸς ὁ φυσικὸς αὐτοῦ βίος τῷ ἀπεδείκνυν.

Καὶ ἐν τῷ μὲν ταῦτα, βεβαίως, οὕτως εἶχον κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, φαίνεται ὅτι βαθμηδὸν κατέστη ἀσκήσις καὶ ἀντικείμενον διασκεδάσεως καὶ ἐπιδείξεως καὶ ἐξασκήσεως τῶν σωματικῶν δυνάμεων, διὰ τοὺς μεταξὺ τῶν διαφόρων φυλῶν πολέμους καὶ τὰς ἐριδας, καθ' οὓς ἡ σωματικὴ ῥώμη πρῶτιστον καὶ ἀπαραίτητον ἐθεωρεῖτο προσόν. Τὰ δὲ περὶ τῆς βαθμιαίας ταύτης ἀναπτύξεως τῆς Γυμναστικῆς ἀναγκαίως συμπεραίνεται τις ἐξ ὧν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ ἀναφέρουσιν, ἐξ ὧν αὐτὸς ὁ Ὅμηρος, ἡ δὲ αὕτη ἡ ῥίπτουσα λαμπρὸν φῶς ἐπὶ τῶν ἀρχαίων ἡρωϊκῶν χρόνων, μαρτυρεῖ. Ὅντως δ' ἐν τῷ Ὀμήρῳ διαβλέπει τις τὰς ἀσκήσεις καὶ τὰς γυμναστικὰς παιδιὰς τῶν ἡρώων του, τὴν πάλην, τὸν δρόμον, τὴν ἀσκήσιν ἐν γένει, δι' ἧς οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι προεφύλαττον ἀφ' ἐνὸς τὴν ὑγίειαν κατὰ τῶν νόσων, καὶ ῥωμαλέα ἀφ' ἐτέρου καθιστῶντες τὰ σώματα, ἐγένοντο ἀξιόμαχοι, κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς αὐτῶν πολέμους.

Οὕτω κατῆρχετο ἡ Γυμναστικὴ ἀναπτυσσομένη εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους, ὅτε κατέστη ἀπαραίτητον προσόν τῆς ἀνατροφῆς τῶν νέων, ὅτε καταστήματα πρὸς τοῦτο ὑποδομήθησαν καὶ ἀγῶνες ἰδρύθησαν, ὅτε ἐν τοῖς Γυμνασίοις συνέρρεεν ἄθροα ἡ νεολαία, γυμνάζουσα τὸ σῶμα, εἰς εὐγενεῖς ἀγῶνας εὐθυμοῦσα, ἀπομακρύνουσα τὴν ἀνίαν καὶ τὴν μελαγχολίαν, ἣν οἱ κατόπιν χρόνοι τῆς μαλθακότητος ἐνετύπωσαν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἐγκρατὴς δὲ καὶ σώφρων, γενναία καὶ μεγάλητις ἐτρέπετο ἐπὶ τὰς στοὰς εἰς τὴν ἀγοράν, ἐνθα ἐνωτίζετο τῶν ἀθανάτων ῥημάτων τῶν φιλοσόφων καὶ ποιητῶν, ἀφ' οὗ ἐκ τῶν προτέρων εἶχε παρασκευάσει τῇ ψυχῇ σκῆνυμα ὑγιές καὶ ὄργανα πρόθυμα εἰς τὰ λειτουργήματα ταύτης.

Καὶ τὸ ὥραϊον δὲ φύλον—ὡς θὰ ἐλέγομεν σήμερον—δὲν ὑστέρει τῆς σωματικῆς ἀσκήσεως. Ἡ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐργασία, ὁ ἰσθὸς καὶ ἡ ἡλακάτη, ἡ παρασκευὴ πάντων τῶν εἰς τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν ἀφορῶντων, ἔτι δὲ καὶ ἡ

ἄλλη ἀσκήσις, ἧς δὲν ἀπεκλείετο τὸ θῆλυ γένος, πάντα ταῦτα διέπλαττον σώματα ἀρμονικὰ καὶ ὥρατα, ἅτινα τόσῳ ἐπιτυχῶς ἐξυμνεῖ ὁ Ὅμηρος, οὐχὶ καχεκτικά, κυφά, κατεσκληρότα καὶ φθίνοντα. Τοιαῦται δὲ μητέρες ἐγέννησαν τοὺς ἥρωας, τοὺς φιλοσόφους καὶ τοὺς ποιητάς, ὧν ὅμοιοι δὲν ἀνεφάνησαν πλέον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ οὐς σύναπας ὁ κόσμος ἐθαύμασε καὶ θαυμάζει.

Ἐν τῷ δὲ χρόνῳ καταπτώσεως ἐπελθόντες συμπαρέσυραν τὴν σωματικὴν ἀσκήσιν καὶ ἡ μαλθακότης καὶ φιληδονία κατεκυρίευσαν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, ἥτις καὶ τὴν παντελῆ αὐτῶν κατάπτωσιν ἐπήνεγκεν, αἱ μετέπειτα ἐποχαὶ ἐσκέφθησαν νὰ υἱοθετήσωσιν ἐκ νέου τὴν Γυμναστικὴν καὶ δὴ καὶ ἔθνη τινὰ ἀνύψωσαν αὐτὴν μέχρι σημείου σχεδὸν ἐναμίλλου τοῖς χρυσοῖς ἐκείνοις χρόνοις. Ἄλλ' ἡ θέσις τῆς Γυμναστικῆς παρὰ τοῖς νεωτέροις, ὡς καὶ εἰδικώτερον παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ Ῥωμαίοις, καὶ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς πρὸς θεραπείαν ἢ πρόληψιν νόσων, προσεχῶς ἀντικείμενον λόγου ἔσται ἡμῖν.

Ἐν Πειραιεῖ, Ἀπριλίῳ 1883.

Π. Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Η ΕΝ ΝΑΥΠΑΚΤΩ ΝΑΥΜΑΧΙΑ

Ἐπὶ Σουλτάνου Σελήμ τοῦ Β', υἱοῦ τοῦ Σουλτάνου Σουλεϊμάν Β', ἀκριβῶς δ' ἐν ἔτει 1571, στρατὸς τουρκικὸς, εἰσβαλὼν εἰς τοὺς μόνους τόπους οὓς οἱ Ἐνετοὶ κατεῖχον εἰσέτι ἐπὶ τῆς Ἠπείρου, ἐξεπόρθησε τὸ Βαθρετὸν καὶ τὴν Πάργαν. Ἐκινδύνευσε δὲ τότε καὶ ἡ Κέρκυρα νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ὀθωμανῶν, ἀλλ' ἀνεχαίτισεν αὐτοὺς ἡ ἐν Ναυπάκτῳ περίφημος ναυμαχία, ἐνθα ἐναντίον 206 τουρκικῶν πλοίων, διοικουμένων ὑπὸ τοῦ Περτέβ πασσᾶ, ἀντιπαρετάχθησαν ὁ ἐκ 205 πλοίων συγκείμενος στόλος ὧν τῶν χριστιανῶν δυνάμεων, ἦτοι τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Μαξιμιλιανοῦ Β', τοῦ Πάπα, τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπόλεως, τῆς Ἐνετίας καὶ τῶν ἱπποτῶν τῆς Μελίτης· τὸν στόλον διηύθυνεν ὁ αὐστριακὸς πρίγκιψ Δὸν Ζουάννος. Οὐδέποτε νίκη κατὰ τῶν Τούρκων ὑπῆρξε πληρεστέρα ταύτης.

Τὴν συμμαχίαν ταύτην ἐσχημάτισεν οὐχὶ πόθος τις ὑπὲρ ἀπολυτρώσεως τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἡ πολιτικὴ καὶ ὁ κίνδυνος τῶν Ἐνετῶν.

Ἡ Ἑλλὰς πρὸ πολλοῦ ἤδη ὑπῆρχε λησμονημένη ἐν τῇ δουλείᾳ αὐτῆς· ἤθελεν ὅμως ἡ Εὐρώπη νὰ ἀναχαιτίσῃ τὰς προόδους τῶν Τούρκων ἀπειλούσας καὶ αὐτήν.

Ἡ ναυμαχία λοιπὸν ἔλαβε χώραν παρὰ τὸ ἀκρωτήριον Ἀκτιον, ἐνθα εἰς παλαιότερους καιροὺς διεφιλονεικῆθη καὶ ἡ κατάκτησις τῆς Ῥώμης ἐπὶ παντὸς τοῦ κόσμου.

Ἐκεῖ εἶχε συναχθῇ ἅπανα ἡ δύναμις τῆς Τουρκικῆς αὐτοκρατορίας. Τὰ πλοῖα τοῦ Σουλτάνου κατεῖχον τὸ κέντρον καὶ τὸ δεξιὸν κέρας· ὁ Βέης τῆς Τύνιδος διώκει τὸ ἀριστερόν.

Ὁ χριστιανικὸς στόλος, παραπλεύσας τὴν ἀκτὴν, ἤλθε καὶ παρετάχθη κατὰ τῶν πολεμίων ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῷ τῆς Ναυπάκτου. Ἐκ τῶν 205 χριστιανικῶν πλοίων τὰ 108 ἦσαν γαλέραι τῆς Ἑνετίας, ἐπιβαινόμεναι ἐν μέρει ὑπὸ Ἑλλήνων, συνελθόντων ἐκ τῶν νήσων.

Μετὰ πεντάωρον ἀγῶνα, τὰ τουρκικὰ πλοῖα ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐν ἀταξίᾳ τὰ μὲν πυρπολούμενα, τὰ δὲ καταβυθίζόμενα, τὰ δὲ διασκορπιζόμενα παντοίαις διευθύνσεσι καὶ συλλαμβανόμενα. Μόνα τὰ τοῦ Βέη τῆς Τύνιδος κατῴρθωσαν νὰ διαφύγῃσι διὰ τοῦ πυρὸς τῶν συμμάχων.

Κατὰ τὴν ναυμαχίαν ταύτην ἔπεσον ἐκ μὲν τῶν Ἑνετῶν 1,200, ἐκ δὲ τῶν Ἑλλήνων 8,000, τοῦθ' ὅπερ μεγάλην περιάπτει δόξαν εἰς τοὺς Ἑλληνας· ἀλλ' οὐδὲ κἀν ἀνέφεραν αὐτοὺς οἱ Εὐρωπαῖοι, ὅλην περιποιήσαντες τὴν τιμὴν τῆς μεγάλης ἐκείνης ἡμέρας εἰς ἑαυτοὺς. Οὐδὲ μέγας τις προέκυψε καρπὸς ἐκ τῆς νίκης ταύτης, μεθ' ἣν οἱ σύμμαχοι, κατατρυχόμενοι ὑπὸ παντοίων ἀντιζηλιῶν, ἀπεχωρίσθησαν.

Καὶ ὁ μὲν ἀρχηγὸς Δὼν Ζουάννος ἔσπευσεν εἰς Ἰταλίαν, ἵνα δρέψῃ τὰς περιμενούσας αὐτὸν τιμὰς καὶ τὰς εὐλογίας τοῦ Πάπα· ἡ δ' Ἑνετία, εἰς ἣν μόνην ἔπεσε τὸ βάρος τοῦ πολέμου καὶ αἱ συνέπειαι τῆς νίκης, βλέπουσα τὴν παρακμὴν τοῦ ἐμπορίου τῆς, ἤλθε μετ' ὀλίγον εἰς διαπραγματεύσεις πάλιν μετὰ τῶν Τούρκων.

Ἡ δὲ σκιά ἡ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπεξετείνετο οὐδενὸς φροντίζοντος. Δὲν ἦσαν οἱ Ἕλληνες σχισματικοί; Δικαίως λοιπὸν ἔπασχον ὅσα ἔπασχον. Ἡ Ῥώμη ἔλεγε πάντοτε· «τοῦτο σοὶ δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς με».

J U I N

SONNET

Pendant avril et mai, qui sont les plus doux mois,
Les couples, enchantés par l'éther frais et rose,
Ont ressenti l'amour comme un apothéose;
Ils cherchent maintenant l'ombre et la paix des bois.

Ils rêvent, étendus sans mouvement, sans voix;
Les coeurs desaltérés font ensemble une pause,
Se rappelant l'aveu dont un lilas fut cause
Et le bonheur tremblant qu'on ne sent pas deux fois.

Lors le soleil riait sous une fine écharpe,
Et, comme un papillon dans les fils d'une harpe,
Dans ses rasons encore un peu de neige errait.

Mais aujourd'hui ses feux tombent déjà torrides,
Un orageux silence emplit le ciel sans rides,
Et l'amour exaucé couve un premier regret.

SULLY PRUDHOMME

ΕΡΕΪΠΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΪΡΩΙ ΤΖΑΜΙΟΥ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΕΛ ΧΑΚΕΜ

Μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων πυλῶν πρὸς βορρᾶν τοῦ Καΐρου ἔκειτο τὸ τζαμίον τοῦ Σουλτάνου Ἐλ Χακέμ, ἄριστον δεῖγμα Σαρακηνῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Τὸ τζαμίον τοῦτο ἤρξατο οἰκοδομοῦμενον τὸ 380 ἔτος τῆς Ἑγείρας ἤτοι τὸ 991 μ. Χ. καὶ ἐπερατώθη τὸ 1014· μετ' οὐ πολὺ ὅμως ἐκ σεισμοῦ τινος συμβάντος τὸ 1303 κατέπεσε καὶ ἀνηγγέρθη τὸ ἐπόμενον ἔτος· ἀλλὰ τέλος κατὰ μικρὸν παρημελήθη ἕως οὗ ὁ χρόνος μετέβαλεν αὐτὸ εἰς ἐρείπιον.

Ὁ Σουλτάνος Ἐλ Χακέμ, ὅστις ἀνήγειρε καὶ τὸ τζαμίον τοῦτο, ἦτο ὁ τρίτος ἀπόγονος τῆς δυναστείας τῆς διασήμου Φατμέας, εἰς αὐτὸν δὲ ἀποδίδεται καὶ ἡ ἰδρυσις τῆς αἰρέσεως τῶν Δρούσων, οἵτινες κατοικοῦσι μέχρι σήμερον ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Λιβάνου.

Ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὸ πρῶτον κτισθὲν τζαμίον ἦτο τὸ ἐν Μεδινά, εἰς οὗ τὴν ἀνέγερσιν αὐτὸς ὁ Μωάμεθ ἔλαβε μέρος διὰ τῶν ιδίων αὐτοῦ χειρῶν.

Τὸ κτίριον τοῦτο ἦτο εἶδος τι τετραγώνου πλινθοκτίστου, ἐστεγασμένου μὲ φύλλα φοινίκων καὶ κειμένου ἐν τινι νεκροταφείῳ.

Ἐν τῷ τζαμίῳ τούτῳ ἐτάφη ὁ Μωάμεθ, καίτοι δὲ πολλάκις ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον ἀνεκαινίσθη, φέρει ὅμως εἰσέτι τὸ ὄνομα Μετζίδ ἐν Νεβί, ἤτοι τὸ Τζαμίον τοῦ Προφήτου.

Τὰ ἀρχαῖα τζαμιά οὔτε δόμους εἶχον οὔτε μιναρέδας· ταῦτα ἐφευρέθησαν κατόπιν ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, ὁ δὲ ῥυθμὸς οὗτος μετὰ ποικίλων τροποποιήσεων ἐπεκράτησεν ἑκτοτε μεταξὺ τῶν Μωαμεθανῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς. Ἐν Καΐρῳ ὅπου τοσοῦτοι Καλίφαι, Σουλτάνοι καὶ διάφοροι ἄλλοι ἰσχυροὶ Μωαμεθανοὶ ἐζήσαν, ἀπαντὰ τις ποικίλα τζαμιά ὡς τὸ τζαμίον τοῦ Μωάμεθ Ἀλῆ, κτίριον πολυδάπανον, ἀνεγερθὲν τὸ 1829, οὗ αἱ στηλῆαι καὶ οἱ τοῖχοι εἶνε κεκαλυμμένοι δι' ἀνατολικοῦ ἀλαβάστρου· τὸ τζαμίον τοῦ Σουλτάν Τουλούς, κτίριον ἀπλούστατον, ἀλλὰ στερεώτατον, καὶ τὸ τοῦ Σουλτάν Χασσάν, ὅπερ εἶνε τὸ λαμπρότερον πάντων, ἀνεγερθὲν τὸ 1387 μὲ δαπάνην 600 λιρῶν στερλινῶν καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐπὶ 13 ἔτη!! Ἀφοῦ δὲ ἡ οἰκοδομὴ ἐπερατώθη, ὁ σκληρὸς τύραννος διέταξε ν' ἀποκοπῶσιν αἱ χεῖρες τοῦ ἀρχιτέκτονος, ἵνα τὸ σχέδιον αὐτοῦ διατηρηθῇ ἀμετάβλητον!

FRA ANGELICO

Ἰωάννης ὁ ἐκ Φιεζόλης, γνωστότερος ὑπὸ τὸ ὄνομα Fra, ἤξιώθη τοῦ ἐπωνύμου τοῦ Angelico χάρις εἰς τὴν δύναμιν ἣν ἐκέκτητο τοῦ νὰ περιάπτῃ οὐράνιον τι θέλημα εἰς τὰς κεφαλὰς τὰς ὁποίας ἐζωγράφιζε. Ζωγράφος τῆς Φλωρεντιανῆς Σχολῆς, γεννηθεὶς ἐν τῇ Τοσκάνῃ, μοναχὸς Δομινικανὸς ἀπὸ τοῦ 1387 — 1455 ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Fiesole, εἰργάσθη ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,